

R O Z H O D N U T I E

Číslo: 0075/2021/K
Č.sp.: 3868-2021-BA

Bratislava 14. 09. 2021

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor kontroly ako vecne príslušný správny orgán podľa § 9 ods. 1 písm. c) bod 3. v spojení s § 36 ods. 9 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach vo veci uloženia pokuty za porušenie povinnosti vyplývajúcej zo zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov rozhodol tak, že účastníkovi konania **Hornonitrianske bane Prievidza, a.s. v skratke HBP, a.s.**, Matice slovenskej 10, 971 01 Prievidza, IČO: 36 005 622

ukladá pokutu

podľa § 36 ods. 3 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach za to, že sa dopustil správneho deliktu podľa § 36 ods. 1 písm. ae) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach tým, že porušil povinnosť ustanovenú v § 15 ods. 6 druhej vety zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach

vo výške 1 300,- eur
(slovom tisícristo eur).

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví pri výkone svojej pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach zistil, že spoločnosť Hornonitrianske bane Prievidza, a.s. v skratke HBP, a.s., Matice slovenskej 10, 971 01 Prievidza, IČO: 36 005 622 nepredložila v čase od 02. 09. 2020 do 31. 10. 2020 úradu na schválenie návrh na zmenu prevádzkového poriadku na základe zmien ustanovených vo vyhláske č. 181/2020 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláska úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 24/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom v znení neskorších predpisov, čím porušila povinnosť ustanovenú v § 15 ods. 6 druhej vety zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a dopustila sa správneho deliktu podľa § 36 ods. 1 písm. ae) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach.

Pokutu spolu vo výške 1 300,- eur je účastník konania povinný uhradiť do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet vedený v Štátnej pokladnici, číslo účtu: SK598180000007000442847, KS 6348, VS 500752021.

Odôvodnenie:

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „úrad“) kontrolou plnenia povinností regulovaných subjektov podľa zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/2012 Z. z.“) zistil, že spoločnosť Hornonitrianske bane Prievidza, a.s. v skratke HBP, a.s., Matice slovenskej 10, 971 01 Prievidza, IČO: 36 005 622 (ďalej len „spoločnosť HBP“) si svoju povinnosť ustanovenú v § 15 ods. 6 druhej vety zákona č. 250/2012 Z. z. voči úradu nesplnila.

Spoločnosť HBP bola zapísaná 01. 07. 1996 do Obchodného registra Okresného súdu Trenčín, oddiel: Sa, vložka číslo: 318/R. Spoločnosť HBP je držiteľom povolenia č. 2005E 0111 – 4. zmena na predmet podnikania elektroenergetika s rozsahom podnikania distribúcia elektriny.

Úrad listom ev. č. 22185/2021/BA z 17. 08. 2021 oznámil spoločnosti HBP začatie správneho konania vo veci uloženia pokuty za porušenie zákona č. 250/2012 Z. z. V oznámení o začatí správneho konania úrad oznámil spoločnosti HBP, že podkladom pre vydanie rozhodnutia vo veci uloženia pokuty bude úradom zistené porušenie zákona č. 250/2012 Z. z.

Podľa § 15 ods. 6 druhej vety zákona č. 250/2012 Z. z. prevádzkovateľ sústavy, organizátor krátkodobého trhu s elektrinou, prevádzkovateľ siete alebo prevádzkovateľ zásobníka je povinný predložiť úradu na schválenie návrh na zmenu prevádzkového poriadku do 60 dní odo dňa, kedy sa zmenili podmienky, na základe ktorých bol prevádzkový poriadok schválený, vrátane zmien vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov.

Úrad vydal s účinnosťou od 01. 09. 2020 vyhlášku č. 181/2020 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška úradu č. 24/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 181/2020 Z. z.“).

Kontrolou plnenia povinnosti podľa § 15 ods. 6 druhej vety zákona č. 250/2012 Z. z. úradom bolo zistené, že spoločnosť HBP nepredložila v čase od 02. 09. 2020 do 60 dní, t. j. do 31. 10. 2020 úradu na schválenie návrh na zmenu prevádzkového poriadku na základe zmien ustanovených vo vyhláške č. 181/2020 Z. z.

Nakoľko dňa 01. 09. 2020 nadobudla účinnosť vyhláška č. 181/2020 Z. z., došlo k rozsiahlej zmene právnej úpravy v obsahu pravidiel trhu v oblasti vnútorného trhu s elektrinou, ktorá sa okrem iného týkala údajov poskytovaných výrobcom elektriny, postupu pri zmene dodávateľa elektriny a zmeny bilančnej skupiny, zisťovania spotreby alebo dodávky elektriny pre odberné alebo odovzdávacie miesto pri zmene dodávateľa elektriny alebo pri zmene bilančnej skupiny. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že spoločnosť HBP bola povinná zapracovať pravidlá trhu do svojho prevádzkového poriadku a predložiť úradu na schválenie návrh na zmenu prevádzkového poriadku odo dňa, kedy nastali zmeny vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov, t. j. od 02. 09. 2020 v lehote najneskôr do 31. 10. 2020.

Podľa § 13 ods. 2 písm. a) zákona č. 250/2012 Z. z. vecnou reguláciou je aj rozhodovanie o schválení prevádzkového poriadku prevádzkovateľa sústavy, organizátora krátkodobého trhu s elektrinou, prevádzkovateľa siete alebo prevádzkovateľa zásobníka.

Podľa § 13 ods. 4 zákona č. 250/2012 Z. z. úradom vydané rozhodnutia podľa odseku 2 písm. a) až c), e), m) a n) sú záväzné pre všetkých účastníkov trhu s elektrinou a účastníkov trhu s plynom.

Z vyššie uvedených ustanovení jednoznačne vyplýva, že schvaľovanie prevádzkového poriadku predstavuje výkon pôsobnosti úradu v oblasti vecnej regulácie, ktorá je samostatným druhom regulácie vykonávanej nezávisle od cenovej regulácie a prostredníctvom ktorej úrad vytvára vhodné podmienky pre vznik a existenciu fungujúceho prostredia v oblasti regulácie elektroenergetiky. Porušenie povinnosti vyplývajúcej z § 15 ods. 6 druhej vety zákona č. 250/2012 Z. z. zo strany spoločnosti HBP negatívne ovplyvnilo výkon pôsobnosti úradu v zmysle právomocí zverených mu zákonom č. 250/2012 Z. z. Jednou z najdôležitejších úloh úradu v rámci regulácie sieťových odvetví je ochrana odberateľov, ktorí vystupujú v zmluvných vzťahoch s regulovanými subjektami ako slabšia strana. Preto je výkon dohľadu nad znením prevádzkových poriadkov esenciálnou činnosťou úradu nevyhnutnou k dosiahnutiu ochrany konečných odberateľov. Prevádzkové poriadky, ktoré sú záväzné pre všetkých účastníkov trhu s elektrinou a účastníkov trhu s plynom, musia byť v súlade s platnou právnou úpravou, a to v celom ich rozsahu.

Správny orgán konštatuje, že závažnosť konania spoločnosti HBP zvyšuje aj samotná skutočnosť, že nekonaním spoločnosti HBP nastala situácia, kedy aktuálne platné a účinné pravidlá trhu neboli zapracované do prevádzkového poriadku, pričom prevádzkový poriadok prevádzkovateľa distribučnej sústavy je záväzný pre prevádzkovateľa distribučnej sústavy a zároveň aj pre všetkých účastníkov trhu s elektrinou. V prípade zistenia dopustenia sa spáchania správneho deliktu zo strany regulovaného subjektu je úrad ako správny orgán povinný uložiť regulovanému subjektu sankciu, a to pokutu. Táto povinnosť mu vyplýva priamo zo zákona č. 250/2012 Z. z.

Správny orgán listom ev. č. 22185/2021/BA z 17. 08. 2021 oznámil spoločnosti HBP, že pred vydaním rozhodnutia má možnosť podľa § 33 ods. 2 v spojení s § 27 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov oboznámiť sa s podkladom pre rozhodnutie, so spôsobom jeho zistenia, vyjadriť sa k podkladu pre rozhodnutie, k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie do 7 pracovných dní odo dňa doručenia tohto oznámenia.

Spoločnosť HBP sa v úradom určenej lehote vyjadrila prostredníctvom e-mailu z 30. 08. 2021 zaevidovaným pod ev. č. 23302/2021/BA (ďalej len „vyjadrenie“), v ktorom okrem iného uviedla, že dňa 19. 08. 2021 jej bolo doručené oznámenie o začatí správneho konania vo veci uloženia pokuty za porušenie zákona č. 250/2012 Z. z. Spoločnosť HBP uviedla, že uvedené skutočnosti berie na vedomie a prijala nápravné opatrenia na zamedzenie opakovania zisteného nedostatku v budúcnosti. Spoločnosť HBP tiež uviedla, že každá kontrola jej pomáha zlepšovať jej prácu najmä vo vzťahu k jej odberateľom elektrickej energie.

Spoločnosť HBP vo svojom vyjadrení tiež uviedla, že návrh na zmenu prevádzkového poriadku prevádzkovateľa miestnej distribučnej sústavy HBP, a.s. posielala na úrad poštou.

Správny orgán k vyjadreniu spoločnosti HBP uvádza, že skutočnosti v ňom uvedené vyhodnocuje ako poľahčujúce a berie ich na vedomie pri určovaní výšky pokuty v zmysle tohto rozhodnutia.

Po preskúmaní skutkového stavu je evidentné a preukázané, že spoločnosť HBP ignorovala rozsiahlu a významnú novelizáciu obsahu pravidiel trhu v oblasti vnútorného trhu s elektrinou, ktorá bola deklarovaná vyhláškou č. 181/2020 Z. z.

Správny orgán preskúmal všetky podklady potrebné pre zistenie skutočného stavu veci a dospel k záveru, že spoločnosť HBP porušila zákon č. 250/2012 Z. z. Správny orgán pri ukladaní pokuty spoločnosti HBP podľa § 36 ods. 3 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. vo výške 1 300,- eur za porušenie povinnosti uvedenej vo výroku tohto rozhodnutia bol viazaný kritériami voľného hodnotenia dôkazov a správnej úvahy podľa § 36 ods. 7 zákona č. 250/2012 Z. z. Pri určovaní výšky uvedenej pokuty správny orgán prihliadol najmä na spôsob, čas trvania a možné následky protiprávneho stavu.

Správny orgán pri rozhodovaní o výške uloženej pokuty za preukázané porušenia zákona vzal do úvahy všetky skutočnosti uvedené spoločnosťou HBP v jej vyjadrení. Správny orgán v rámci správneho konania zhodnotil všetky dôkazy, skutočnosti svedčiace v prospech aj v neprospech spoločnosti HBP jednotlivo aj v ich vzájomných súvislostiach. V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uviedol ustanovenia dotknutých právnych predpisov, z ktorých úrad vychádzal pri konštatovaní porušenia zákona spoločnosťou HBP a ktoré správny orgán použil ako východisko pre kvalifikáciu správneho deliktu vo výroku rozhodnutia. Následne správny orgán s použitím správnej úvahy rozvinul výklad príslušných ustanovení zákona, na základe ktorých dospel k záveru preukázaného porušenia zákona č. 250/2012 Z. z.

Správny orgán pri určovaní výšky pokuty vzal do úvahy skutočnosť, že spoločnosť HBP je povinná dodržiavať všetky zákonom ustanovené povinnosti, za dodržiavanie ktorých zodpovedá a je povinná sledovať všetky zmeny v príslušných všeobecne záväzných právnych predpisoch. Správny orgán zohľadnil fakt, že je jednou zo základných povinností spoločnosti HBP plniť si povinnosti, ktoré jej vyplývajú z platnej právnej úpravy upravujúcej oblasť regulácie sieťových odvetví.

Zároveň správny orgán prihliadol aj na skutočnosť, že podmienkou pre vydanie povolenia na vykonávanie regulovanej činnosti distribúcia elektriny je určenie zodpovedného zástupcu, ktorý zodpovedá za odborné vykonávanie povolenej činnosti podľa zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Cieľom inštitútu zodpovedného zástupcu je zabezpečiť odborný a legálny výkon podnikania prevádzkovateľa distribučnej sústavy v oblasti energetiky. Spoločnosť HBP má byť odborne spôsobilá osoba, ktorá je povinná vykonávať regulovanú činnosť v súlade s platnou legislatívou.

Správny orgán pri určovaní výšky pokuty zároveň zohľadnil skutočnosť, že spoločnosť HBP pristúpila k náprave protiprávneho stavu, tým, že doručila 02. 09. 2021 úradu návrh na schválenie prevádzkového poriadku. Správny orgán prihliadol na čas trvania protiprávneho stavu, ktorý trval od 01. 11. 2020 do 01. 09. 2021. Zároveň správny orgán zohľadnil skutočnosť, že po celý čas trvania zisteného porušenia zákona č. 250/2012 Z. z. aktuálne platné a účinné pravidlá trhu neboli zapracované do prevádzkového poriadku. Správny orgán dodáva, že aj napriek tomu, že v prípade porušenia zákona č. 250/2012 Z. z. ide o administratívnu povinnosť spoločnosti HBP, avšak úradom schválený prevádzkový poriadok prevádzkovateľa distribučnej sústavy je záväzný nielen pre samotného prevádzkovateľa distribučnej sústavy, ale pre všetkých účastníkov trhu s elektrinou, čiže aj pre odberateľov, ktorí v zmluvných vzťahoch s regulovanými subjektami vystupujú ako slabšia strana. Úrad v rámci svojich kompetencií zverených mu zákonom č. 250/2012 Z. z. zabezpečuje dohľad nad znením prevádzkových poriadkov, ktorých

aktuálnosť je nevyhnutná k dosiahnutiu ochrany odberateľov a zároveň k dosiahnutiu fungujúceho prostredia v oblasti regulácie elektroenergetiky.

Správny orgán ako prítiažujúcu okolnosť vyhodnotil skutočnosť, že spoločnosť HBP sa v zmysle ustanovenia § 36 ods. 7 zákona č. 250/2012 Z. z. dopustila správneho deliktu opakovane do 3 rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, a to rozhodnutia č. 0008/2018/S-SD o uložení pokuty vo výške 500,- eur z 05. 09. 2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť 26. 09. 2018, to znamená, že správny orgán vzal do úvahy skutočnosť, že spoločnosť HBP bola upozornená na dodržiavanie platných právnych predpisov v oblasti regulácie sieťových odvetví a aj napriek tomu sa dopustila opakovane správneho deliktu.

Po posúdení, zvážení a zohľadnení všetkých okolností týkajúcich sa spôsobu, času trvania a možných následkov porušenia povinnosti, správny orgán rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia. Uložení pokutu za porušenie zákona č. 250/2012 Z. z. vo výške 1 300,- eur, ktorá je na spodnej hranici zákonom ustanovenej sadzby, považuje správny orgán za primerane represívne a dostatočné preventívne opatrenie voči spoločnosti HBP. Preventívna úloha postihu nespočíva iba v účinku proti spoločnosti HBP (individuálne pôsobenie). Postih musí mať silu odradiť od nezákonného postupu aj iných nositeľov rovnakých zákonných povinností (generálne pôsobenie); tento účinok potom môže vyvolať iba postih zodpovedajúci významu chráneného záujmu včas a vecne správne vyvedený. V prípade, že ide o finančný postih, musí byť tento citeľný v majetkovej sfére delikventa, a teda musí v sebe obsahovať aj zložku represívnu.

Správny orgán listom ev. č. 22185/2021/BA z 17. 08. 2021 oznámil spoločnosti HBP, že pred vydaním rozhodnutia má možnosť podľa § 33 ods. 2 v spojení s § 27 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov oboznámiť sa s podkladom pre rozhodnutie, so spôsobom jeho zistenia, vyjadriť sa k podkladu pre rozhodnutie, k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie do 7 pracovných dní odo dňa doručenia tohto oznámenia. Spoločnosť HBP sa v určenej lehote písomne vyjadrila. Správny orgán pri vydávaní rozhodnutia nepoužil podklady, ktoré by účastníkovi konania neboli známe.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu môže účastník konania podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia, na Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor kontroly, Bajkalská 27, P.O.BOX 12, 820 07 Bratislava 27. Rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov nadobudlo právoplatnosť, je preskúmateľné súdom.

Ing. Olga Leitgebová
poverená riadením odboru kontroly

Rozhodnutie sa doručí: Hornonitrianske bane Prievidza, a.s. v skratke HBP, a.s., Matice slovenskej 10, 971 01 Prievidza